

ПРОГРАМА ЗА СИГУРНОСТ

БОЛНИЧНО ВЕРТОЛЕТНО ЛЕТИЩЕ

МБАЛ „Д-р Братан Шукеров“

гр. Смолян

МАРТ 2026

ЩРАПЛАН ЕООД
STRAPLAN GmbH
AVIATION CONSULTING
AIRPORT ENGINEERING
PLANNING, DESIGN AND DEVELOPMENT

СТРАНИЦА ЗА ИЗМЕНЕНИЯТА

№	Дата на изменението	Въведено от	Въведено на (дата)

1. Обща информация. 3
Разпространение. 3
Име и разположение на летището. 3
Летищни дейности. 4
Описание на летището 4
Телефони за спешни случаи: 5
2. Определения и термини 5
3. Администрация 6
Оператор на БВЛ: 6
Лице, отговорно за процедурите по сигурност 6
Задължения и отговорности на отговорника по сигурността: 6
4. Летищни процедури по сигурност 7
Сигурност на ВС. 7
Защита на ВС 7
5. Повишена заплаха 7
6. Летищен план за сигурност при извънредни ситуации 8
ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПРИ ВЪЗДУШНО ПИРАТСТВО 8
ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПРИ ЗАПЛАХА ЗА БОМБА 8
7. ДОКЛАД ЗА БОМБЕНО ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ 9
8. ОЦЕНКА НА РИСКА 12

Разпространението на тези процедури по сигурност е подчинено на принципа **„необходимост да се знае".**

За правилното и своевременно разпространение на Програмата за сигурност, изменения и ревизии е създаден "СПИСЪК НА РАЗПРОСТРАНЕНИТЕ КОПИЯ''. Отговорникът по сигурността е длъжен незабавно да осигури копие на всички заинтересовани лица от списъка. След одобрение от ГД ГВА Програмата за сигурност се въвежда в действие със заповед на Ръководителя.

Ръководствата, ревизиите, временните ревизии, измененията трябва да бъдат разпространени по най-бързия начин на следните получатели:

СПИСЪК НА РАЗПРОСТРАНЕНИТЕ КОПИЯ

№	Място на съхранение	Вид на екземпляра
1.	**ГД „ГВА"**	**процедурен**
2.	**Управител на БВЛ**	**работен**

Програмата за сигурност се поддържа актуална, като всички изменения и ревизии се въвеждат незабавно и се отразяват в страницата за измененията.

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ.

Разпространение.

Копия от настоящата Програма за сигурност се предоставят на:

- ГД „Гражданска въздухоплавателна администрация"
- Управителя на БВЛ
- Оператори със САО за HEMS

Име и разположение на летището.

- Име на Болничното вертолетно летище (БВЛ)– **МБАЛ Д-Р БРАТАН ШУКЕРОВ - СМОЛЯН;**
- Адрес на БВЛ – **бул."България" №2, 4700 гр.Смолян**
- Телефон /24-часово спешно уведомление/ - **0879368481;**
- Собственик – **„МБАЛ „Д-р Братан Шукеров" АД;**
- Летищни географски координати: ширина, дължина, надморско равнище.
  - Географска ширина: **N 41° 34' 26.37**
  - Географска дължина: **E 24° 43' 10.67"**
  - Надморска височина (EGM2008) – **923 m**

Летищни дейности.

Болнично вертолетно летище „МБАЛ Д-Р БРАТАН ШУКЕРОВ - СМОЛЯН“ е предназначено за обслужване на полети на вертолети за нуждите на системата за спешна медицинска помощ по въздух (HEMS).

Достъпът до летателното поле при експлоатация на БВЛ се контролира от управителя на БВЛ или определено от него лице. Физическата охрана на МБАЛ „Д-Р БРАТАН ШУКЕРОВ“ има отговорност върху наблюдението и осигуряването на сигурността при БВЛ.

Прилагането на мерките за сигурност има за цел предотвратяване на актове на незаконна намеса в гражданското въздухоплаване.

Описание на летището

БВЛ „МБАЛ Д-Р БРАТАН ШУКЕРОВ - СМОЛЯН” се намира на територията на МБАЛ „Д-Р БРАТАН ШУКЕРОВ“ – гр. Смолян, в поземлен имот с идентификатор **67653.918.142**.

Телефони за спешни случаи:

Списък на всички телефони при спешни случаи, в т.ч. лица за контакт и работното им време.

- Спешен телефон - **112**

- **Костадин Кирилов Кашев – управител на БВЛ**
- тел. **0879368481**
- е-мейл: **omp@mbalsmolyan.com**

2. ОПРЕДЕЛЕНИЯ И ТЕРМИНИ

Акт на незаконна намеса е отправянето на заплаха, опит или действие, насочени срещу сигурността в гражданското въздухоплаване, както следва:

- Незаконно завземане на въздухоплавателно средство (ВС);
- Разрушаване на ВС в експлоатация;
- Вземане на заложници на борда на ВС или на БВЛ;
- Насилствено качване на борда на ВС;
- Внасяне на оръжие или на опасно устройство, или материал, предназначени за криминални цели, на борда на ВС или в летище;
- Използване на ВС в експлоатация за причиняване на смърт, нараняване или сериозно увреждане на имущество или околна среда;
- Съобщаване на невярна информация, което излага на риск безопасността на ВС в полет или на земята, както и на пътниците, екипажа, наземния персонал или обществеността, на летище или в периметъра на база от гражданската авиация.

Въздушни операции

Операции на ВС, при които ВС се използва за специализирани услуги.

Забранени предмети

Оръжия, експлозиви или други опасни устройства, предмети или вещества, които могат да бъдат използвани за извършване на акт на незаконна намеса, който застрашава сигурността на гражданското въздухоплаване.

Компетентен орган

Националният орган, определен от държавата-членка, за Република България е ГД „ГВА", който отговоря за координирането и наблюдението на прилагането на общите основни стандарти, посочени в член 4 на Регламент (ЕО) №300/2008 на Европейския парламент и на Съвета.

Контрол по сигурността

Прилагането на средства, с които може да се предотврати въвеждането на забранени предмети

Контрол на достъпа

Прилагането на средства, с които може да бъде предотвратен достъпът на лица или превозни средства, или и двете, които нямат разрешение за това.

Национална програма за сигурност в гражданското въздухоплаване

Националната програма за сигурност в гражданското въздухоплаване съдържа разпоредби, отговорности и приемливи начини за съответствие, необходими за защита на пътниците, екипажа, наземния персонал и обществеността от актове на незаконна намеса в гражданското въздухоплаване.

Принципи на човешкия фактор

Принципи, които важат за дизайна, сертифицирането, обучението, полетите и техническото обслужване и които целят безопасно взаимодействие между човешките и останалите системни компоненти чрез правилна представа за човешките постижения.

Сигурност на въздухоплаването

Комбинация от мерки и човешки и материални ресурси, предназначени да защитят гражданското въздухоплаване от актове на незаконна намеса, които застрашават сигурността на гражданското въздухоплаване.

3. АДМИНИСТРАЦИЯ

Оператор на БВЛ:

- **МБАЛ „Д-Р БРАТАН ШУКЕРОВ" – гр. Смолян**

Лице, отговорно за процедурите по сигурност

- **Костадин Кирилов Кашев – управител на БВЛ**
- тел. **0879368481**
- е-мейл: **omp@mbalsmolyan.com**

Задължения и отговорности на отговорника по сигурността:

Отговорникът по сигурността отговаря за:

- Изпълнението на програмата за сигурност на БВЛ, като при необходимост прави предложения за промени;
- Извършва контрол за техническата изправност на средствата за сигурност и проверка по изпълнението на задълженията по сигурността;
- Ежедневен надзор по изпълнението на процедурите по сигурност.

4. ЛЕТИЩНИ ПРОЦЕДУРИ ПО СИГУРНОСТ

Сигурност на ВС.

- Контролът на достъпа до вертолет, намиращ се на БВЛ, се извършва от отговорника на БВЛ и охраната на МБАЛ „Д-Р БРАТАН ШУКЕРОВ".

Защита на ВС.

Служителите на авиационният оператор, извършващ полет до БВЛ носят отговорност и контролират достъпа на външни лица до и около ВС.

Общата цел на системата от мерки за сигурност е защита на БВЛ от актове за незаконна намеса.

5. ПОВИШЕНА ЗАПЛАХА

При получаване на сигнал за повишена заплаха Управителят на БВЛ и/или Отговорникът по сигурността уведомяват състава и ръководят вземането на подходящи мерки. Такива са увеличаване на дежурния състав на БВЛ, поставяне на препятствия за ограничаване достъпа до БВЛ и ВС, а при необходимост се прилагат мерки за предотвратяване на неразрешено излитане на въздухоплавателно средство. Изпълняват се стриктно препоръките на ССГВ.

Националната програма за сигурност определя четири степени на готовност за реагиране при възникване на извънредни ситуации в гражданското въздухоплаване. При различните степени на готовност се прилагат общи и специфични за отделните субекти мерки за сигурност и действия при реагиране.

Тези мерки са:

ОБЩИ МЕРКИ ПРИ „ЗЕЛЕНА" - ПОСТОЯННА ГОТОВНОСТ

Прилагат се постоянни мерки за сигурност, съответстващи на риска определен в стратегически национални документи или при годишния анализ на риска. Субектите в авиационната сигурност изпълняват ежедневната си дейност, като водят системна предварителна подготовка за поддържане на конкретно ниво на готовност за реагиране при извънредни ситуации.

ОБЩИ МЕРКИ ПРИ „ЖЪЛТА" - ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ

Средата за сигурност е променила състоянието си и съществува повишена заплаха от извършване на актове на незаконна намеса в ГВ. Субектите в авиационната сигурност повишават дейността си по отношение на наблюдение на конкретни параметри на средата за сигурност.

ОБЩИ МЕРКИ ПРИ „ОРАНЖЕВА" - ПОВИШЕНА ГОТОВНОСТ

Има наличие на информация за конкретен риск от извършване на акт на незаконна намеса в ГВ. Субектите в авиационната сигурност прилагат специфични мерки за сигурност.

ОБЩИ МЕРКИ ПРИ „ЧЕРВЕНА" - РЕАГИРАНЕ

Съгласно План за действия при актове на незаконна намеса в гражданското въздухоплаване, приет с Решение №469 от 3 юли 2014 г. на Министерски съвет на Република България.

6. ЛЕТИЩЕН ПЛАН ЗА СИГУРНОСТ ПРИ ИЗВЪНРЕДНИ СИТУАЦИИ

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПРИ ВЪЗДУШНО ПИРАТСТВО

(ЗАВЗЕМАНЕ НА ВС)

ДЕЙСТВИЯ НА ЕКИПАЖА ПРИ ЗАВЗЕМАНЕ НА ВС

✈ При незаконна намеса, здравето на екипажа и целостта на ВС са приоритетни;

✈ Изпълняват се всички искания на терористите;

✈ Прави се пълен доклад на органа, който управлява ВС;

✈ Командирът поддържа постоянна връзка с похитителите и изпълнява командите на органа за управление.

ДЕЙСТВИЯ ПРИ ЗАВЗЕМАНЕ НА ВС НА ЗЕМЯТА

✈ Оповестяване органите на реда на тел. 112, като се докладва точно и ясно обстоятелствата на възникналото събитие и се отговаря на уточняващите въпроси;

✈ Евакуация на намиращите се в застрашения район работници и служители, на безопасно за живота и здравето им разстояние или помещение;

✈ При възможност се вземат мерки за предотвратяване излитането на ВС;

✈ Съдействие на пристигналия екип и изпълняване на заповедите му.

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПРИ ЗАПЛАХА ЗА БОМБА

✈ При приемане на сигнала се попълва **„Доклад при бомбено предупреждение";**

✈ Оповестяват се органите на реда на тел. 112, като се докладва точно и ясно обстоятелствата на възникналото събитие и се отговаря на уточняващите въпроси;

✈ Евакуация на намиращите се в застрашения район работници и служители, на безопасно за живота и здравето им разстояние или помещение;

✈ Съдействие на пристигналия екип и изпълняване на заповедите му.

7. ДОКЛАД ЗА БОМБЕНО ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ

От БВЛ „МБАЛ Д-Р БРАТАН ШУКЕРОВ- СМОЛЯН"

Дата: ..... Час: .....

Лице, до което запитването трябва да бъде насочено:

.....

СЪОБЩЕНИЕ: Запишете точните думи

КЪДЕ Е БОМБАТА?

Дали отправящият заплахата е запознат с ВС или сградата чрез описанието на мястото на разположение на бомбата?

КОГА ЩЕ ЕКСПЛОДИРА БОМБАТА?

ВРЕМЕ	**ЧАС**	**ДАТА**
В ПОЛЕТ	**АКО СЕ ДВИЖИ**	**ДРУГИ**

НА КАКВО НАПОДОБЯВА? (Заградете верния отговор)

НА КУФАРЧЕ	**ЧАНТА ЗА ПЪТУВАНЕ**	**КУФАР**
КУТИЯ	**ДРУГО**	

ЗАЩО ПРАВИТЕ ТОВА?

КОЙ СТЕ ВИЕ?

ОРГАНИЗАЦИЯ.....ИМЕ:.....

КЪДЕ СТЕ В МОМЕНТА?.....

ОСНОВНИ ПОДРОБНОСТИ: (Заградете верния отговор)

НАЧИН НА ОБАЖДАНЕ ЧРЕЗ ТЕЛЕФОН:

ПЛАТЕН	**ЧАСТЕН**	**ВЪТРЕШЕН**	**МОБИЛЕН**

БРОЙ ПОЗВЪНЯВАНИЯ НА ОБАЖДАЩИЯ СЕ? .....

САМОЛИЧНОСТ НА ОБАЖДАЩИЯ СЕ:

Пол:..... Възраст.....

ГЛАСОВИ ХАРАКТЕРИСТИКИ		**ГОВОР**		**ФОНОВ ШУМ**
- силно	**- меко**	**- бързо**	**- бавно**	**тих**
- повишено	**- дълбоко**	**- далечно**	**- деформирано**	**смесен**
- дрезгаво	**- любезно**	**- заекващо**	**- носово**	**влаков**
- нетрезво	**- друго**	**- слято**	**- друго**	**музикален**
				гласов
АКЦЕНТ		**МАНИЕР**		**кухненски**
- местен	**- чужд**	**- спокойно**	**- ядосано**	**самолетен**
- северняшки	**- трънски**	**- логично**	**- нелогично**	**животински**
- македонски	**- шопски**	**- разбираемо**	**- неразбираемо**	**офисно-машинен**
- твърд	**- мек**	**- обмислено**	**- емоционално**	**заводско-машинен**
- тракийски	**- черноморски**	**- добродетелно**	**- смешно**	**трафиков**
		- разсеяно	**- точно**	**парти**
				друг

НАЧИН НА ГОВОРЕНЕ:

Отлично **Добре** **Задоволително** **Лошо**

ИМЕ НА ЛИЦЕТО ПОЛУЧИЛО ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕТО:

……

ДЛЪЖНОСТ:

……

ТЕЛЕФОН:……

ПРЕДАДЕНО НА (ИМЕ):

……

ДЛЪЖНОСТ:

……

ТЕЛЕФОН:……

ДАТА:

……

ЧАС:

……

ПОДПИС:

……

8. ОЦЕНКА НА РИСКА

Характеристики по сигурност	Летища за частно ползване Хеликоптерни площадки	БВЛ „МБАЛ Д-Р БРАТАН ШУКЕРОВ-СМОЛЯН"
Местоположение		
В близост от 30 км до селища с население над 100 000 .	3	
В близост от 30 км до критична инфраструктура	2	
Попада в Class C въздушно пространство	1	
Попада в границите на забранено / ограничено въздушно пространство	1	
Базирани ВС		
Повече от 101 базирани ВС	1	
26-100 базирани ВС	-	
11-25 базирани ВС	-	
10 или по-малко базирани ВС	-	
Базирани ВС над 5,7 t	1	
Писти		
Писта с дължина по-голяма от 1524,3 m	3	
Писта с дължина между 1524,3 и 609,9 m	2	
Писта с дължина от 609,9 m или по-малко	-	

Асфалтова или бетонна писта	-	
Дейности		
Годишно над 50,000 въздушни операции	2	
9 или по-малко пътници	1	**1**
Хеликоптери	1	**1**
Летателно обучение	1	
Летателно обучение на ВС над 5,7 tones	2	
ВС под наем	2	
Поддръжка, поправка или щателен преглед на ВС над 5,7 tones	2	
ОБЩО:		**2**

Пояснения за всяка една характеристика	
1. Селища с население	област, в която има градове, в които живеят най-малко 100,000 души
2. Критична инфраструктура	области, които се намират в близост или са критична инфраструктура в т.ч. военни инсталации, ядрени и химически заводи и съоръжения, сгради на правителството, големи исторически паметници, и/или международни портове

3. Съоръжения с няколко писти	трябва да се има предвид най-дългата писта на летището
4. Летища с високо надморско равнище	може да изискват по-дълга писта, за да приемат дори най-малките ВС; целта е не да се оцени по-дългата писта, защото е нереалистично такава писта да се използва за големи въздушни операции
Когато оценката е :	
> 45 се изисква	**Подходящ избор от мерките, включени в т. 2.2.4.2.1-2 и мерки от 3 до 17 (без т. 13) от НПСГВ.**
25-44 се изисква:	**мерки, включени в т. 2.2.4.2.3-17 (без т.13) от НПСГВ.**
15-24 се изисква:	**мерки, включени в т. 2.2.4.2.4-17 (без т.13); от НПСГВ.**
0-14 се изисква	**някои от мерките, включени в т. 2.2.4.2.7 и мерки в 4-17 (без т. 13) от НПСГВ.**

БВЛ „МБАЛ Д-Р БРАТАН ШУКЕРОВ- СМОЛЯН" е с 2т. и попада в групата 0-14т. с най-малка степен на риск.

Управител БВЛ: .....